

Datum
16 december 2014

Ons kenmerk
VSNU 14/457 U

Doorkiesnummer
+31 (0)6 25 53 80 47

Onderwerp
Reactie Advies Van der Steenhoven

Bijlagen

E-Mail
dejonge@vsnu.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
De heer drs. S. Dekker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Dekker,

Tegelijkertijd met de Wetenschapsvisie van uw departement is ook het advies van de heer Van der Steenhoven/ABDTOPconsult over de organisatiestructuur van NWO openbaar geworden. Daarover is in de wetenschappelijke wereld de nodige onrust ontstaan. Ik hecht eraan hierna de positie van de Nederlandse universiteiten ten aanzien van het Advies Van der Steenhoven duidelijk te maken.

Vooropgesteld zij dat de VSNU een voorstander is van de herziening van de organisatie- en bestuursstructuur van NWO. De noodzaak daarvan is eerder door twee evaluatiecommissies (Van der Vliet 2008 en Stoof 2013) bepleit en door de VSNU onderschreven. Om flexibel te kunnen inspelen op de grote uitdagingen van het hedendaagse wetenschapsbedrijf heeft NWO een meer slagvaardige en eigentijdse governance structuur nodig. Essentieel daarin is de versterking van de bestuurskracht op centraal niveau en het terugdringen van het grote aantal relatief autonoom optredende decentrale organisatieonderdelen.

Wij zijn echter van mening dat het Advies Van der Steenhoven op belangrijke onderdelen is doorgeschoten en pleiten voor een terugkeer naar de aanbevelingen van de Commissie Stoof. Onze belangrijkste punten van kritiek betreffen:

1. *De "kanteling van de organisatie"*
Het voorstel om te komen tot een kanteling van de organisatie wijzen wij af. Het is in onze ogen een fictie te veronderstellen dat dat tot een werkbare structuur kan leiden alleen al vanwege de evidente overlap die er is tussen *science for science*, *science for society*, *science for business* en *science for education*. Wij zijn ervan overtuigd dat een zekere disciplinaire indeling – bijvoorbeeld in 3 tot 5 grote wetenschapsgebieden – essentieel blijft. Wij steunen opmerkingen die hierover zijn gemaakt door het Genootschap van Spinozaprijswinnaars.
2. *Rol van de actieve wetenschap in de organisatie*
Volstrekt onderbelicht blijft ook in het advies Van der Steenhoven de essentiële rol die de actieve wetenschap in de organisatie van NWO moet spelen. In onze ogen kan die anders georganiseerd worden dan de huidige gebiedsbesturen, maar de adviserende stem van actieve, excellente onderzoekers dient gewaarborgd te zijn. De voorgestelde adviesstructuur met gesplitste wetenschappelijke en maatschappelijke raden van advies is ondoorzichtig en de rol van het Rectoren College daarin niet goed doordacht.
3. *Best practices uit bestaande organisatieonderdelen*
Een derde zorg betreft de omgang met erkend goed functionerende organisatieonderdelen in het bèta-technisch en medisch domein (FOM, STW

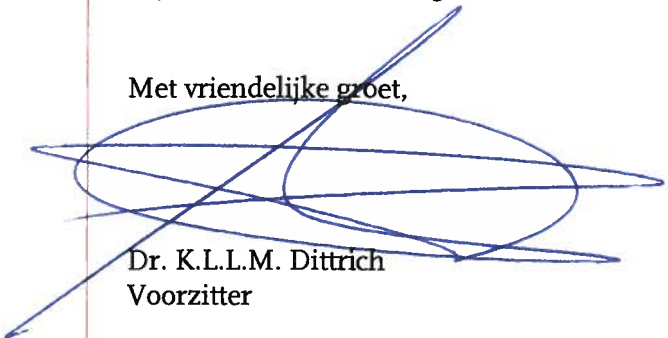
en ZonMW). Wij zijn er niet tegen dat die in de bredere NWO-organisatie opgaan. Randvoorwaarde die wij daaraan wel verbinden is dat de *good practices* een vruchtbare landingsplaats krijgen in de nieuwe organisatie. Voorkomen moet worden dat haast en onzorgvuldigheid ertoe leiden dat goede praktijken tussen wal en schip terechtkomen.

4. *Belang van continuïteit*

Verder willen wij wijzen op het belang van continuïteit. NWO is de belangrijkste wetenschapsfinancier in Nederland. Het laatste dat het onderzoek in Nederland momenteel kan gebruiken is dat discussies over de organisatiestructuur van NWO het reguliere werk vertragen of verlammen. De winkel moet dus tijdens de verbouwing openblijven. Dat is te meer van belang gegeven de belangrijke rol die aan NWO is toebedacht bij de uitvoering van de wetenschapsvisie en -agenda.

Tot slot: ik constateer dat over het advies Van der Steenhoven veel miscommunicatie plaatsvindt. Het is voor veel partijen in het veld onduidelijk wat de status van het rapport is en welke elementen daaruit nu wel of niet worden opgevolgd. Uw beleidsreactie zoals die is geformuleerd in de wetenschapsvisie laat nog te veel ruimte voor interpretatie. Dit gebrek aan regie is schadelijk voor NWO, schadelijk voor personen en schadelijk voor de wetenschap in Nederland. Ik dring er ten zeerste bij u op aan dat uw departement in deze de regie neemt en op korte termijn komt met een helder plan van aanpak zodat de noodzakelijke hervormingen binnen de NWO organisatie op korte termijn en op zorgvuldige wijze kunnen worden ingevoerd.

Met vriendelijke groet,

Dr. K.L.L.M. Dittrich
Voorzitter

cc.:

- Algemeen Bestuur NWO
- Prof.dr. Peter Hagoort, Genootschap Spinozaprijswinnaars
- Jeroen Geurts, voorzitter Jonge Akademie